

Nr 76.

Ankom till riksdagens kansli den 5 april 1940 kl. 11,30 f. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
anslag till om- och tillbyggnad av ekonomibyggnaderna
vid dövstumskolan å Broby gård m. m.
(2:a avd.)*

I en den 2 februari 1940 dagtecknad proposition (nr 50) har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till Om- och tillbyggnad av ekonomibyggnaderna vid dövstumskolan å Broby gård m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 å kapitalbudgeten under rubriken Statens affärsverksfonder. E. Domänverket anvisa att reservationsanslag av 75,000 kronor.

Enligt beslut av 1938 års riksdag har Broby gård i Funbo socken i Uppland inköpts för statsverkets räkning och tagits i bruk såsom fortsättningsskola för dövstumma för undervisning i lantbruk och trädgårdsskötsel.

När i propositionen nr 212/1938 framlades förslag om förläggning av fortsättningsskolan för dövstummas utbildning i lantbruksyrket och i trädgårdsskötsel till nämnda gård, upplystes, att vid en av vederbörande domänintendent och uppskattningsmän för kronoegendomar företagen värdering av gården en grundlig reparation av bland annat delar av stall, ladugård och lada ansetts erforderlig. Med frågan om anvisande av anslag till reparationer ansåg dåvarande departementschefen böra anstå till bedömande i samband med en allmän omprövning av vid dövstumskolorna erforderliga ändrings- och reparationsarbeten. Förslag rörande dylika arbeten, avseende bland annat Broby gård, har sedan förelagts 1939 års lagtima riksdag, som för ändamålet anvisat anslag. Berörda anslag avsåg emellertid icke de nu ifrågavarande ekonomibyggnaderna.

Domänstyrelsen, som handhar förvaltningen av nämnda gård, har till skolöverstyrelsen överlämnat förslag till *dels* ombyggnad (alternativ I och II) av spannmålmagasinet och av den ekonomibyggnad, vari stall,

ladugård och lada inrymmas, samt anordnande av gödselstad och urinbrunn, dels ock uppförande av smedja. Ombyggnadsalternativen skilja sig från varandra i huvudsak därigenom, att alternativ II i motsats till alternativ I avser höjning av nämnda ekonomibyggnad. Kostnaderna beräknades för alternativ I till 29,600 kronor och för alternativ II till 47,400 kronor. Domänstyrelsen förordade för sin del alternativ II.

Enligt alternativ II skall bland annat stallet delas och svinhus inrättas i det sålunda vunna utrymmet. Mjölkrum, diskrum samt förvaringsrum för rotfrukter och kraftfoder skola anordnas. För redskapens förvaring skall en del av ladan tagas i anspråk, varvid erforderligt utrymme för grödan skall vinnas genom ökning av ladans höjd. Därjämte skall byggnaden underkastas en genomgripande modernisering, innebärande anläggande av betonggolv i ladugården, anordnande av vatten- och avloppsledningar, förbättring av inredningen, anbringande av ny hissanordning, anordnande av ventilation m. m. Vidare skola gödselstad och urinbrunn anläggas.

Dövstumskolans styrelse har likaledes förordat alternativ II med vissa förändringar, avseende bland annat anordnande av mjölkkylningsanordning och anskaffande av nya mjölkmaskiner. *Skolöverstyrelsen*, som även förordat sistnämnda alternativ, har beräknat kostnaderna till 62,000 kronor, däri inberäknat ett belopp av 1,500 kronor för inköp av maskiner och verktyg för smedjan. *Jämväl byggnadsstyrelsen* har förordat samma alternativ.

Departementschefen, som funnit de ifrågasatta arbetena nödvändiga för att skolan skulle kunna fylla sin uppgift, har anfört huvudsakligen följande.

Med hänsyn till det statsfinansiella läget hade frågan om ett uppskjutande, helt eller delvis, av arbetena noggrant övervägts. Av de i detta hänseende verkställda undersökningarna kunde dragas den slutsatsen, att ett uppskov icke skulle vara ur ekonomisk synpunkt tillrädligt och även skulle medföra betydande praktiska olägenheter. Möjligen kunde ett uppskov med smedjan ifrågasättas. Det förefölle emellertid lämpligt att samtidigt med de övriga arbetena utföra denna anläggning, som droge jämförelsevis små kostnader och vore av stor betydelse för arbetet vid förevarande lantbruksskola. Övervägande skäl syntes tala för att vid ändringsarbetena i ekonomibyggnaden alternativ II komme till utförande.

Ifrågavarande arbeten syntes vara av den art, att de borde med det snaraste utföras. Lämpligen borde anslag för ändamålet beviljas redan för innevarande budgetår. Kostnaderna syntes kunna på grundval av prisnivån i augusti 1939 beräknas till omkring 66,000 kronor. Härvid hade icke medräknats de till 1,500 kronor beräknade kostnaderna för inköp av maskiner och verktyg för smedjan, vilka borde bestridas från läroanstaltens omkostnadsanslag. De sedermera inträdda prisstegringarna föranledde, enligt vad från byggnadsstyrelsen under hand meddelats, en höjning av nämnda kostnadssumma med 14,000 kronor till 80,000 kronor. Då emellertid, enligt vad departementschefen inhämtat, vissa

förenklingar i byggnads- och utrustningsprogrammet torde kunna ernås och skolans elever eventuellt kunde själva utföra vissa av de av byggnadsföretaget föranledda arbetena, ville departementschefen föreslå, att ett anslag å 75,000 kronor anvisades för ändamålet.

Av den föreliggande utredningen framgår, att ekonomibyggnaderna å Broby gård befinna sig i sådant skick, att vissa arbeten för om- och tillbyggnad av dem synas ofrånkomliga och behöva vidtagas, därest byggnaderna skola kunna tjäna sitt ändamål. I likhet med departementschefen anser utskottet vad i ärendet förekommit giva vid handen, att ett uppskov med ifrågavarande arbetens igångsättande icke ur ekonomisk synpunkt kan vara att tillråda. Med hänsyn härtill tillstyrker utskottet, att medel för ändamålet anvisas å tilläggsstat II för innevarande budgetår. Utskottet delar även departementschefens uppfattning om att det såsom alternativ II betecknade ombyggnadsförslaget bör komma till utförande, men anser emellertid att det för ändamålet av departementschefen beräknade anslaget, 75,000 kronor, är så pass högt beräknat, att det bör vara möjligt att nedbringa kostnaderna. Anslaget torde böra anvisas å kapitalbudgeten under rubriken Statens affärsverksfonder. E. Domänverket, enär enligt av riksdagen numera tillämpade grunder skolans fastighet även framdeles skall upptagas i domänverkets fastighetsredovisning.

Utskottet.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet i anledning av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må

a) besluta, att för dövstumskolan å Broby gård må vidtagas vissa i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 2 februari 1940 angivna byggnadsarbeten;

b) till *Om- och tillbyggnad av ekonomibyggnaderna vid dövstumskolan å Broby gård m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 såsom kapitalinvestering i statens affärsverksfonder för domänverket anvisa ett reservationsanslag av 75,000 kronor.

Stockholm den 5 april 1940.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.